
Od Redakcji

Studia Theologica Varsaviensia 41/2, 7-9

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKCJI

Egzystencja ludzka jest egzystencją datowaną. Ów fakt nakłada obowiązek pytania o znaki czasu, te zaś, o ich wpływ na tę właśnie datowaną egzystencję. Niewątpliwym wydarzeniem znaczącym czas zamknięcia tego numeru pisma jest fakt 25-lecia wyboru Jana Pawła II na stolicę Piotrową. Srebrny Jubileusz zachęca do podsumowań, ale gdy dotyczy tak dynamicznego pontyfikatu, zachęca raczej do twórczych poszukiwań na przyszłość. Tym bardziej, że Jan Paweł II, uprzedzając wszelkie gesty życzliwości obdarowuje Kościół nową adhortacją apostolską *Ecclesia in Europa*. Najlepszym wprowadzeniem i zachętą do przyjęcia takiej właśnie postawy niech będą Jego słowa ze wspomnianej adhortacji: *Europa nie powinna dzisiaj tylko odwoływać się do swojej chrześcijańskiej przeszłości. Musi także nauczyć się znów kształtować swoją przyszłość w spotkaniu z osobą i orędziem Jezusa Chrystusa (Ecclesia in Europa, 2)*. Taki też zdaje się być charakter materiałów prezentowanych w niniejszym numerze.

Partię artykułów otwiera tekst rozwijający myśl Jana Pawła II sformułowaną m.in. w encyklice *Redemptor hominis* (nr 14), że człowiek jest drogą Kościoła (bp Edward Ozorowski). Pastoralny charakter tej wypowiedzi opierający się na fundamencie teologiczno-filozoficznym, wykracza poza Kościół i kieruje się ku wszystkim wspólnotom ludzkim, dlatego tak ważne jest jej uzasadnienie. Przedmiotem badań przedstawionych w następnym artykule stała się instytucja małżeństw „mistycznych” (zawieranych między biskupami bądź kapłanami a siostrami zakonnymi po ślubach wieczystych) i reakcje, jakie wywołała, będąc najbardziej kontrowersyjną innowacją w Starokatolickim Kościele Mariawitów (ks. Edward Warchoł). Studium na temat globalizacji religijnej w nauce Towarzystwa Teozoficznego podejmujące analizę doktryny teozoficznej, pozwala na ustalenie podstawowych założeń umożliwiających To-

warzystwu formułowanie celów panreligijnych (ks. Andrzej Wańka). Teologia a komunikacja to kolejne zagadnienie badawcze przedstawione w tej części pisma (ks. Marek Jagodziński). Autor argumentuje tezę, że Kościół jest wspólnotą komunikacji wywodzącą się z komunikacji Bożej. Ostatni artykuł dotyczy roli i możliwości wykorzystania sztuki sakralnej w katechezie (ks. Stanisław Dziekoński). Autor przyznaje sztuce sakralnej znaczące miejsce w komunikacji wiary, jaka dokonuje się w katechezie. Zaznacza również, że współczesne wykorzystanie sztuki sakralnej wymaga uprzedniego zapoznania się z jej różnorodnymi funkcjami oraz kryteriami.

Część materiałów i sprawozdań otwiera tekst dotyczący zagadnień egzegezy biblijnej (ks. Bogdan W. Matysiak). Dotyczy jednego z najbardziej interesujących fragmentów Rdz 28,10-22, a szczególnie Rdz 28,17 i 28,22. Opisy stanów emocjonalnych w Apokalipsie św. Jana i ich funkcja kerygmaticzna stały się tematem badawczym kolejnego, prezentowanego w numerze materiału (Bogusław Wiśła). Autor dokonuje próby odczytania przesłania o „mieszkańcach ziemi” i o „idących za Barankiem” w kontekście ukazanych w księdze stanów emocjonalnych. Zabieg ten pozwala na odsłonięcie wielorakich i jednocześnie diametralnie różnych aspektów doświadczeń i przeżyć, postaw i stanów ducha, a zwłaszcza sytuacji egzystencjalnej członów społeczności, o których jest mowa. Kolejny tekst to komentarz i tłumaczenie *Questiones quodlibetales* IX, q. 2, a. 3 św. Tomasza z Akwinu, koncentrujące się wokół zagadnienia istnienia bytu (Tomasz Pawlikowski). Autor wyjaśnia okoliczności powstania zbioru tzw. *Kwestii na dowolny temat*, do którego należy tłumaczony tekst, a także wyjaśnia główne zagadnienia metafizyczne w nim zawarte. Treść następnego materiału koncentruje się wokół zagadnienia współczesnego pojmowania godności ludzkiej na płaszczyźnie komunikacji ukazanej na trzech zasadniczych poziomach: jako procesu (*communicatio*), przekazywanej treści (*communicare*) i szczególnej formy wspólnoty osób (*communitas*) (Jarosław A. Sobkowiak MIC). W ten sposób komunikacja wyrażająca osobę nie daje się sprowadzić wyłącznie do poziomu zabezpieczającego tożsamość osoby przez jej zamknięcie, ale jest tożsamością otwartą, najlepiej ujawniającą dynamikę bytu ludzkiego. Encykliki społeczne Jana Pawła II stanowią inspirowane ubogacenie idei świeckich na temat człowieka, a tym samym

wskazują kierunki pracy duszpasterskiej. Ich analizy podjął się autor ostatniego z prezentowanych tekstów (ks. Jacek Neumann).

Blok zawierający recenzje otwiera omówienie dwóch pozycji z biblistyki: komentarza do Księgi Henocha, którego autorem jest G. W. E. Nickelsburg oraz dwutomowej pracy zbiorowej (red. J. J. Collins, P. W. Flint), zawierającej 32 artykuły stanowiące przegląd różnych opinii w najnowszych badaniach poświęconych Księdze Daniela (ks. Marek Parchem). Następną recenzją dotyczy książki Wolfganga Klausnitzera z zakresu teologii fundamentalnej (traktatu o religii), której autor stawia sobie za cel ukazanie w perspektywie historycznej różnych sposobów mówienia o Bogu (ks. Andrzej Anderwald). Kolejną recenzją stanowi uwagi na marginesie półrocznika „Personalizm. Prawda, dobro, piękno”, wydanego przez Wydział Teologiczny UKSW w Radomiu (bp Edward Ozorowski). Pismo to gromadzi wokół siebie uczonych z kraju i zagranicy, publikując teksty poświęcone problematyce osoby. Kolejną recenzowaną pozycją podejmuje zagadnienie istoty chrześcijaństwa. Autor, Bruno Forte, podejmując pytanie o istotę chrześcijaństwa, pokazuje jednocześnie konieczność konfrontacji z pracami takich myślicieli jak L. Feuerbach, A. von Harnack i R. Guardini (ks. Dariusz Piskorski). Kolejne omówienie dotyczy pracy zbiorowej zawierającej artykuły dotyczące ksenotransplantologii, która ze względu na kompleksowość problemów dochodzących do głosu przy jej zastosowaniu, budzi wiele kontrowersji (Piotr Morciniec). Następną recenzją dotyczy publikacji ks. Bogusława Nadolskiego poświęconej problematyce Mszy św. (ks. Jan Decyk). Książka ta jest cennym materiałem dla teologów, duszpasterzy, homiletów. Ostatni tekst nawiązuje do książki ks. Sławomira H. Zaręby, która wpisuje się w dyskusję na temat orientacji religijnych i moralnych społeczeństwa polskiego okresu transformacji systemowej (ks. Janusz Mariński).

Kronika Wydziału Teologicznego zamyka niniejszy numer pisma (ks. Ryszard Czekalski).